

การใช้กลยุทธ์แบบผสมผสานเพื่อพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์
ภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาโท
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

The Use of Mixed Strategies to Improve English Vocabulary Skills of
Graduate Students, Thammasat University

สุพัตรา วชิระเจริญวงศ์

สถาบันภาษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลของการใช้กลยุทธ์แบบผสมผสานเพื่อพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท 2) เปรียบเทียบความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อวิธีการเรียนการสอนคำศัพท์ด้วยการใช้กลยุทธ์แบบผสมผสาน ได้แก่ การวิเคราะห์โครงสร้างคำ การใช้บริบท การใช้พจนานุกรม และการจดบันทึกคำศัพท์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโทที่ศึกษาวิชาภาษาอังกฤษ 1 (Graduate English I) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 28 คน โดยการเลือกแบบสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ใช้เวลาในการทดลองสอน 10 สัปดาห์ ละ 3 ชั่วโมง รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองแบบ One Group Pretest-Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ คือ 1) แผนการสอนจำนวน 6 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเข้าใจความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนโดยการใช้กลยุทธ์แบบผสมผสาน และ 4) แบบบันทึกหลังการสอนของผู้สอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการทดสอบ t-test แบบ Dependent และสรุปโดยใช้การบรรยายแบบความเรียง

ผลการศึกษาพบว่า 1) นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอนโดยการใช้กลยุทธ์แบบผสมผสาน สามารถพัฒนาความสามารถด้านการหาความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น สูงขึ้น โดยเฉพาะการ

ใช้กลยุทธ์การเดาความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษจากการวิเคราะห์โครงสร้างคำและบริบท เป็นวิธีที่ให้ความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษสอดคล้องกับบริบทอย่างแท้จริง 2) ผลสัมฤทธิ์ทางความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยนักศึกษาจำนวน 28 คน สามารถทำคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ได้คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง 25.82 จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 3) นักศึกษามีความเห็นว่า กิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์แบบผสมผสาน ช่วยเสริมสร้างความสามารถด้านคำศัพท์ และมีประโยชน์ต่อการพัฒนาคำศัพท์อยู่ในระดับมากโดยภาพรวมคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.18

คำสำคัญ: กลยุทธ์การเรียนคำศัพท์, กลยุทธ์ผสมผสาน, การวิจัยเชิงทดลอง

Abstract

The purposes of this experimental research were to 1) study the use of mixed strategies for learning English vocabulary in order to improve vocabulary skills of graduate students, 2) compare vocabulary development levels between different strategies, and 3) investigate graduate students' attitudes towards the use of mixed vocabulary learning strategies, including word analysis, contextual clues, using the dictionary, and vocabulary notes. The target group selected by a random sampling technique included 28 graduate students who studied Graduate English I. This experimental research study, using one group pretest-posttest design, lasted ten weeks. The research instruments used for data collection were as follows: 1) six lesson plans for teaching vocabulary 2) pre and post-tests 3) questionnaire regarding attitudes towards using mixed strategies to improve vocabulary skills, and 4) the observation forms for student's learning behavior record.

Data were analyzed using percentage, means, Dependent t-test, and summarized by using a descriptive essay.

The results showed that 1) the participants significantly enhanced their vocabulary skills in finding the meaning of unfamiliar words, especially through word analysis and contextual clues, the latter of which could provide a meaningful context, 2) the participants' learning achievement in vocabulary skills significantly improved. Twenty-eight students obtained the average post-test score at 25.82 out of 60 points, being indicative of a statistically significant difference at the 0.01 level, and 3) students found both learning activities and mixed teaching strategies useful and satisfactory for building vocabulary skills at a more advanced level. The overall satisfaction average was 4.18, which showed a good level of satisfaction.

Keywords: English Vocabulary Learning Strategies, Mixed Strategies, Experimental Research

บทนำ

โลกปัจจุบันนี้เป็นโลกของข้อมูลข่าวสารที่เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์ทุกคนทั่วโลก และมนุษย์จำเป็นต้องใช้ภาษาในการรับรู้ข่าวสาร บุคคลที่รู้และเข้าใจหลายภาษาก็ย่อมมีโอกาสในการรับรู้ข่าวสารมากกว่าบุคคลอื่น ภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศที่เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายคือภาษาอังกฤษ ภาษาอังกฤษมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในยุคโลกาภิวัตน์ เพราะภาษาอังกฤษถือเป็นภาษาสากลของโลกที่มีผู้ใช้สื่อสารมากที่สุด ความสำคัญของภาษาอังกฤษจึงเป็นที่ตระหนักกันทั่วไปในหมู่ชนทุกระดับชั้นไม่ว่าจะเป็นผู้นำประเทศ ผู้บริหารองค์กรหรือประชาชนทั่วไป หลายประเทศใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ แต่บางประเทศกำหนดให้เป็นภาษาที่สอง สำหรับประเทศไทยกำหนดให้มีการเรียนการสอนในโรงเรียนในฐานะเป็นภาษาต่างประเทศซึ่งทุกคนต้องเรียน สุรชัย ปิยานุกูล (2536) และอัจฉรา วิมลเกียรติ (2547) กล่าวว่า ภาษาอังกฤษเป็นวิชาหลักที่ถูกบรรจุไว้ในหลักสูตร

การศึกษาของไทยตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในฐานะที่เป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำของประเทศไทยได้ตระหนักถึงคุณประโยชน์และความสำคัญของภาษาอังกฤษ จึงกำหนดให้นักศึกษาต้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยสถาบันภาษาเป็นผู้รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานและวิชาภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ เน้นการพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ดังนั้น ความสามารถด้านคำศัพท์ จึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการสื่อสารครบทั้ง 4 ทักษะ ซึ่ง Thornbury (2002) ได้กล่าวว่า หากไม่รู้ไวยากรณ์ ก็ยังสามารถถ่ายทอดได้ แต่หากไม่รู้คำศัพท์ ก็ไม่สามารถถ่ายทอดความหมายใดๆ Meara (1996) ได้เน้นถึงความสำคัญของคำศัพท์ว่า เป็นจุดศูนย์กลางของวิธีที่ผู้คนเรียนรู้ภาษา การเรียนรู้คำศัพท์ ความหมาย และการใช้คำ จะช่วยให้สามารถสื่อสารได้ทุกทักษะ โสภิตา เสรีสุชาติ (2544) กล่าวว่า การสอนคำศัพท์ที่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนนำไปสื่อสารได้นั้น ควรเป็นคำศัพท์ที่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์และความสนใจของผู้เรียน และผู้เรียนได้มีโอกาสนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นคำศัพท์ที่อยู่ในหนังสือเรียน สื่อการสอน และควรมีปริมาณคำศัพท์ที่เหมาะสมกับผู้เรียนด้วย ซึ่ง Decarrico (2001) เชื่อว่า กลยุทธ์คำศัพท์ช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการหาความหมายของคำศัพท์ใหม่ และรวบรวมความหมายเพื่อทำความเข้าใจได้

ผู้เรียนสามารถเรียนรู้คำศัพท์จากทักษะการอ่าน ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นและสำคัญยิ่งในชีวิตประจำวันเพราะเป็นทักษะที่ผู้เรียนนำมาใช้แสวงหาความรู้ความเข้าใจ ความบันเทิง การเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อหรือการพัฒนาตนเองให้ถึงพร้อมกับการรับส่งข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้สามารถก้าวทันกับโลกในยุคปัจจุบัน อย่างไรก็ตามการที่จะให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญและเห็นประโยชน์ของการอ่านภาษาอังกฤษ ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าหาเทคนิควิธีการสอนที่ดีและใหม่อยู่เสมอ เพื่อประสิทธิภาพสูงสุดในการสอนทักษะการอ่าน

จากการศึกษานิววิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านภาษาอังกฤษ เรวดี ทิรัญ (2537) พบว่าความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนไทยอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ ทั้งนี้เพราะยังขาดกลวิธีหรือเทคนิคที่เหมาะสมซึ่งเป็นตัวช่วยที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจให้มากขึ้น ขณะทีสมุทรา เซ็นชานวิช (2540) กล่าวว่า อุปสรรคที่สำคัญประการหนึ่งของคนไทยด้านการ

อ่านภาษาอังกฤษคือการไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ซึ่งทำให้ไม่สามารถเข้าใจประโยคที่อ่านและส่งผลนำไปสู่ความไม่เข้าใจต่อสิ่งที่อ่านในที่สุด Coady และคณะ (2002) สรุปว่า เมื่อนักเรียนมีความสามารถในการรู้คำศัพท์เป็นอย่างดี จะทำให้ความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้นคำศัพท์จึงมีความสำคัญต่อกระบวนการอ่านเป็นอย่างมาก

นักวิจัยหลายท่านเห็นพ้องว่า ความรู้ด้านคำศัพท์มีบทบาทสำคัญยิ่งในการอ่านบทความต่างประเทศ งานวิจัยบางเรื่องพบว่า คำศัพท์เพียงหนึ่งคำที่ผู้อ่านไม่ทราบความหมายสามารถขัดขวางการทำความเข้าใจประโยคที่คำศัพท์นั้นปรากฏอยู่ หรืออาจทำให้ผู้อ่านไม่เข้าใจเรื่องนั้นๆ ทั้งเรื่อง อย่างไรก็ตาม นักวิชาการที่ศึกษาด้านการอ่านนั้น มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเรื่องของกลยุทธ์การเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ การเรียนรู้คำศัพท์เป็นกระบวนการที่ค่อย ๆ พัฒนาทีละน้อยจากการเดาคำศัพท์จากบริบท หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญจากการอ่านแล้วพบเจอคำศัพท์นั้นมากกว่าหนึ่งครั้ง (Krashen, 1989; Nagy, Herman & Aderson, 1985; Schmitt, 1998) กลยุทธ์การเดาความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษจากบริบทจะเป็นการเริ่มต้นที่ดี ซึ่งกลยุทธ์การเดาคำศัพท์นับเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญ (วัลลภา บุญอนันตบุตร, 2547 และ Gu, 2003)

ในขณะที่นักวิจัยอีกกลุ่มหนึ่งนำเสนอการสอนคำศัพท์ด้วยกลวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างคำ ได้แก่ คำอุปสรรค คำปัจจัย รากคำ และคำประสม พบว่าการวิเคราะห์โครงสร้างคำช่วยเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์และทำให้จดจำคำศัพท์ได้นานขึ้น (Swisher, 1989; Weiner & Bazerman, 1998; Gallagher, 1999) แต่สุนิจ ตันทวิบูลย์ (2543) ศึกษาว่าผู้อ่านที่มีทักษะการอ่านดีมักจะใช้วิธีเดาความหมาย แต่ผู้อ่านที่มีทักษะการอ่านต่ำมักหาความหมายของคำจากการเปิดพจนานุกรม ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์ได้ Grace (1995) ระบุว่า การจำคำศัพท์ได้อัตโนมัติมีประสิทธิภาพมากกว่าการใช้บริบทเพื่อเดาคำศัพท์ เพราะการระลึกคำศัพท์ได้อัตโนมัตินั้นใช้ระยะเวลาสั้นกว่ามาก McCarthy (1992) กล่าวว่าความรู้เรื่องการใช้คำปรากฏพร้อมให้ถูกต้องเป็นคุณสมบัติและความสามารถของเจ้าของภาษา การที่ผู้เรียนมักมีปัญหาเรื่องการใช้สำนวนผิดเพราะอิทธิพลจากภาษาที่หนึ่งของผู้เรียนอาจเกิดขึ้นได้เพราะผู้เรียนไม่เข้าใจคำศัพท์บางคำอย่างแท้จริง Nation (1990)

และ Lewis (1998) ได้ให้ความสนใจต่อการสอนคำปรากฏรวม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำคำศัพท์ได้อย่างเป็นระบบ และกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการเรียนและการใช้ภาษามากขึ้น

แม้ว่ามีงานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้คำศัพท์และความสามารถในการอ่าน งานวิจัยเหล่านั้นมักมุ่งเน้นการใช้กลยุทธ์เพียงอย่างเดียวในการเรียนการสอนคำศัพท์ ซึ่งอาจมีข้อจำกัดและไม่เพียงพอต่อการพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะใช้กลยุทธ์แบบผสมผสาน¹ มาสอนเพราะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชาภาษาอังกฤษ 1 พร้อมศึกษาผลที่ได้จากการพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์² ดังนั้นงานวิจัยนี้เน้นการสอนคำศัพท์ด้วยกลยุทธ์ 4 ประเภท ได้แก่ การเดาความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษจากการวิเคราะห์โครงสร้างคำ³ การใช้บริบท⁴ การใช้พจนานุกรม และการจดบันทึกคำศัพท์ ผู้วิจัยเห็นว่า กลยุทธ์แบบผสมผสานจะช่วยพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์ของนักศึกษาที่มีพื้นฐานภาษาอังกฤษระดับต่ำ รวมทั้งแก้ปัญหาการอ่านและเพิ่มประสิทธิภาพของการอ่านได้ นักศึกษาจะเลือกใช้กลยุทธ์ต่างๆ ที่เหมาะสมในการอ่านบทความให้ถูกวิธี นอกจากนี้กลยุทธ์แบบผสมผสานสามารถใช้ได้กับผู้เรียนทุกระดับชั้น ตลอดจนผู้ที่สนใจและรักการอ่านภาษาอังกฤษทั่วไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการใช้กลยุทธ์แบบผสมผสานเพื่อพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน
3. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อวิธีการใช้กลยุทธ์แบบผสมผสาน

¹ กลยุทธ์แบบผสมผสาน หมายถึง กลยุทธ์การเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ โดยจำแนกเป็น 4 ประเภทคือ 1) การวิเคราะห์โครงสร้างคำ 2) การเดาความหมายคำศัพท์จากบริบท 3) การใช้พจนานุกรม และ 4) การจดบันทึกคำศัพท์

² ความสามารถด้านคำศัพท์ หมายถึง ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับประเด็นคือ 1) ความสามารถในการเดาความหมายของคำศัพท์เชิงวิชาการ 2) ความสามารถบอกหน้าที่ของคำศัพท์ในบริบท และ 3) ความสามารถบอกความหมายของคำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง โดยวัดจากคะแนนที่นักศึกษาได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเข้าใจความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

³ การวิเคราะห์โครงสร้างคำ (word analysis) หมายถึง การวิเคราะห์โครงสร้างของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นร่องรอยช่วยเดาความหมายของคำศัพท์

⁴ บริบท (context) หมายถึง คำหรือข้อความที่แวดล้อมคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลของการใช้กลยุทธ์แบบผสมผสาน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการ ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง:

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 1 (Graduate English I) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 28 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่าง เฉพาะเจาะจง จากประชากรที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 1 จำนวนทั้งหมด 3 หมู่ๆ ละ 30 คน รวมทั้งสิ้น 90 คน ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้สอนจำนวนหนึ่งหมู่เรียน จึงเลือกเก็บข้อมูลจากหมู่เรียนที่มีนักศึกษาจากสายสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์

กลุ่มตัวอย่างนี้สมัครเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาและสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษ (Thammasat University General English Test – TU GET) ได้คะแนนอยู่ระหว่าง 210-400 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 550 จากคะแนนเต็ม 1,000 คะแนน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องบังคับเรียนวิชาภาษาอังกฤษจำนวน 2 วิชาคือ วิชาภาษาอังกฤษ 1 (ในภาคเรียนที่ 1) และวิชาภาษาอังกฤษ 2 (ในภาคเรียนที่ 2) เพราะได้คะแนนวิชาภาษาอังกฤษต่ำกว่าเกณฑ์ และเป็นการปรับพื้นฐานความสามารถภาษาอังกฤษ

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล:

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-experimental research) ซึ่งผู้วิจัยสอนและเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวเป็นระยะเวลา 10 สัปดาห์ มีการวัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One group pretest-posttest design) โดยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้ (1) จัดปฐมนิเทศเพื่อทำความเข้าใจกับนักศึกษากลุ่มตัวอย่างถึงวิธีการดำเนินการทดลอง จุดประสงค์ของการทดลอง วิธีประเมินผลการเรียน และทดสอบก่อนการทดลอง (pre-test) (2) สอนกลุ่มตัวอย่างตามเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ 1 เป็นระยะเวลา 10 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอน ซึ่งจัดสอนตามแผนการสอนที่สร้างขึ้นด้วยการใช้กลยุทธ์แบบผสมผสาน (3) จัดบันทึกหลังการเรียนการสอนเมื่อจบแต่ละแผนการสอน

โดยทำแบบฟอร์มเพื่อการบันทึก แล้วนำมาสรุปประเด็นสำคัญตามแผนการสอน คือ การประเมินใช้แผนการสอน, การบันทึกข้อมูลเชิงคุณภาพที่เป็นพฤติกรรมของผู้เรียนในห้องเรียน และการนำเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหา (4) ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบ (post-test) ซึ่งเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเข้าใจความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษ หลังสอนจบตามแผนการสอนทั้ง 6 แผน และ (5) ให้นักศึกษาทำแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กลยุทธ์แบบผสมผสาน

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย:

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการสอนตามเนื้อหาของวิชาภาษาอังกฤษ 1 จำนวน 6 แผน เป็นการสอนคำศัพท์ที่ปรากฏในบทอ่านเนื้อเรื่อง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเข้าใจความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ใช้ทดสอบก่อนและหลังเรียนเป็นข้อสอบชุดเดียวกัน 3) แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนโดยการใช้กลยุทธ์แบบผสมผสาน และ 4) แบบบันทึกหลังการสอนของผู้สอน

1) แผนการสอนตามเนื้อหาของวิชาภาษาอังกฤษ 1 จำนวน 6 แผน ตาราง 1

แผนการสอนตามเนื้อหาของวิชาภาษาอังกฤษ 1 จำนวน 6 แผน

แผน	วัตถุประสงค์ของเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ 1 (Graduate English I)	กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์
1	ศึกษาและเข้าใจการใช้รากศัพท์ (root)	การวิเคราะห์โครงสร้างคำ (word analysis)
2	ศึกษาและเข้าใจการใช้คำอุปสรรค (prefixes)	การวิเคราะห์โครงสร้างคำ (word analysis)
แผน	วัตถุประสงค์ของเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ 1 (Graduate English I)	กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์
3	เข้าใจและแยกประเภทคำปัจจัยได้ (suffixes)	การวิเคราะห์โครงสร้างคำ (word analysis)
4	สามารถเดาความหมายคำศัพท์จากบริบท (contexts)	การเดาความหมายจากบริบท (context clues)
5	หาความหมายของคำจากพจนานุกรม	การใช้พจนานุกรม (using dictionaries)

6	ศึกษาคำปรากฏร่วมกัน (collocations)	การจัดบันทึกคำศัพท์ (vocabulary note)
---	------------------------------------	---------------------------------------

2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเข้าใจความหมายคำศัพท์

ภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเข้าใจความหมายคำศัพท์ ภาษาอังกฤษ โดยศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือแนวทางการสร้างข้อสอบภาษาอังกฤษ อัจฉรา วงศ์โสธร (2539) เพื่อนำมาประยุกต์ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยเลือกคำศัพท์เชิงวิชาการพัฒนาโดย Coxhead (2000) มาใช้สร้างแบบทดสอบปรนัยจำนวน 60 ข้อ คำศัพท์ที่ใช้ในแบบทดสอบเป็นคำศัพท์ที่ไม่ปรากฏในหนังสือเรียนวิชาภาษาอังกฤษ 1 เพราะต้องการทดสอบความสามารถในการใช้กลยุทธ์ต่างๆ ที่เรียนมาในการทำแบบทดสอบหลังเรียน แบบทดสอบคำศัพท์แบบปรนัยแบ่งเป็น 4 ตอนคือ 1) การวิเคราะห์โครงสร้างคำ (prefixes, root, suffixes) จำนวน 20 ข้อ 2) การใช้บริบท จำนวน 20 ข้อ 3) การใช้พจนานุกรมจากบทอ่าน จำนวน 10 ข้อ และ 4) การวิเคราะห์โครงสร้างคำจากบทอ่าน จำนวน 10 ข้อ

3) แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนโดยการใช้กลยุทธ์แบบผสมผสาน

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นให้สอดคล้องกับหัวข้อวิจัยและวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ทำการทดลองใช้แบบสอบถามในสัปดาห์แรกของภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โดยใช้กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างคือ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโทที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 1 กลุ่มนี้ตอบแบบสอบถามตอน 1 เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ตอน 2 อ่านคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจแต่ไม่มีประเมินค่าระดับความคิดเห็น และตอน 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับประสบการณ์ที่เคยเรียนคำศัพท์มา หลังจากนั้นนำคำตอบที่ได้มาปรับปรุงคุณภาพของแบบสอบถามเพื่อสร้างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน โดยตอนที่ 1 เป็น ข้อมูลส่วนตัว ซึ่งถามเพศ คณะที่ศึกษา ระยะเวลาที่เรียนภาษาอังกฤษ และคะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา (Thammasat University General English Test) ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์แบบผสมผสาน โดยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า

5 ระดับ และตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้คำศัพท์ ด้วยกลยุทธ์แบบผสมผสาน จำนวน 4 ข้อ

4) บันทึกล้างการสอนของผู้สอน

เมื่อจบแต่ละแผนการสอน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลต่างๆ มาวิเคราะห์คือ ข้อมูลจากแบบบันทึกหลังการสอนของผู้สอน ซึ่งเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ และการแสดงออกของกลุ่มตัวอย่าง โดยสังเกตจากสภาพที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ขณะสอน สังเกตระหว่างการทำกิจกรรมกลุ่ม ปัญหาอุปสรรคที่พบ พร้อมทั้ง ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ปัญหา นำมาวิเคราะห์ ทั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการ ประเมินนักศึกษาจากแบบบันทึกการสอนของครูมาวิเคราะห์ แล้วนำเสนอในรูป ของความเรียง หลังการทำบันทึกแล้ว ผู้วิจัยจัดกลุ่มพฤติกรรมการเรียนรู้พร้อม สรุปประเด็นสำคัญจากบันทึกหลังการสอน

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการใช้กลยุทธ์แบบผสมผสานเพื่อพัฒนา ความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สามารถสรุปผลการวิจัยตามลำดับของวัตถุประสงค์ การวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการใช้กลยุทธ์แบบผสมผสานเพื่อพัฒนาความสามารถด้าน คำศัพท์

นักศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ได้รับการสอน คำศัพท์ด้วยกลยุทธ์แบบผสมผสานมีความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลยุทธ์ก่อนและหลังการทดลอง ดังปรากฏในตาราง 1

นอกจากนี้ยังพบว่าการใช้กลยุทธ์การเดาความหมายจากการใช้บริบท และวิเคราะห์โครงสร้างคำ เป็นวิธีที่ช่วยให้เดาความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ได้ถูกต้อง โดยคะแนนเฉลี่ยการใช้บริบทก่อนการทดลอง 9.14 และหลังการ ทดลอง 11.32 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยการวิเคราะห์ โครงสร้างคำก่อนการทดลอง 2.68 และหลังการทดลอง 3.61 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ตาราง 2) ส่วนกลยุทธ์ที่ผู้เรียนใช้หาคำศัพท์ได้ถูกต้องน้อยสุดคือ การใช้พจนานุกรม

เนื่องจากการใช้พจนานุกรมเป็นการเพิ่มเวลาในการเปิดหาคำศัพท์ ทำให้เสียเวลา อ่านได้ช้าลง และไม่ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านที่ดีขึ้น

ผลการศึกษาค้นคว้าสอดคล้องกับงานวิจัยของ Herman & Weaver (1988) ที่ศึกษาวิธีการสอนคำศัพท์โดยใช้บริบทภายในและภายนอก วิธีภายใน ได้แก่ การวิเคราะห์ส่วนต่างๆ ของคำ เช่น คำอุปสรรค คำปัจจัย และรากศัพท์ ส่วนการดูภายนอกได้แก่ การดูบริบท (Context) ซึ่งพบว่าวิธีการสอนแบบนี้เพิ่มประสิทธิภาพในการเดาความหมายของคำศัพท์และทำให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างการทำกิจกรรมกลุ่มและทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนดีอีกด้วย Swisher (1989) วิจัยเรื่องการสอนคำศัพท์โดยการวิเคราะห์โครงสร้างคำ ซึ่งพบว่าการวิเคราะห์โครงสร้างคำช่วยเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์และหาความหมายของคำศัพท์ได้มากขึ้น นอกจากนี้การเรียนรู้ตัวชี้แนะของบริบทชนิดต่างๆ มีความสำคัญกับการเดาความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษอย่างมาก เพราะบริบทต่างชนิดกันจะใช้ตัวชี้แนะต่างกัน

ตาราง 2

เปรียบเทียบความสามารถการใช้กลยุทธ์แบบผสมผสานก่อนและหลังการเรียนรู้โดยหาคะแนนเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติการแจกแจงแบบ t

ที่	ข้อสอบ	คะแนนก่อนเรียน		คะแนนหลังเรียน		t	Sig
		Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1	การวิเคราะห์รากศัพท์ คำอุปสรรค ปัจจัย จำนวน 20 ข้อ	6.57	2.25	7.07	2.21	-1.21	0.24
2	การใช้บริบท จำนวน 20 ข้อ	9.14	3.19	11.32	4.68	-2.62	0.01*
3	การใช้พจนานุกรม จำนวน 10 ข้อ	2.96	1.50	3.82	1.85	-1.70	0.10
4	การวิเคราะห์โครงสร้างคำ จำนวน 10 ข้อ	2.68	1.96	3.61	2.15	-2.89	0.01*
คะแนนเฉลี่ย		21.35	6.33	25.82	8.45	-4.02	0.01*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ผลสัมฤทธิ์ทางความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยจากกลยุทธ์ผสมผสานของการทดสอบก่อนและหลังเรียนพบว่า นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง 21.35 และหลังการทดลอง 25.82 จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แม้ว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงขึ้น แต่ระดับคะแนนที่ได้ต่ำกว่าร้อยละ 50 ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยเลือกใช้คำศัพท์เชิงวิชาการมาทำแบบทดสอบซึ่งมีความยากเกินไปเมื่อเทียบกับความสามารถภาษาอังกฤษของผู้เรียนซึ่งอยู่ในระดับต่ำ Grabe (2009: 102) พบว่า ผู้เรียนกลุ่มที่กระวนการอ่านอยู่ในระดับต่ำจะไม่ประสบความสำเร็จในการอ่านเพราะไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ ไม่ตระหนักรู้คำศัพท์ และขาดความรู้ความเข้าใจในการนำเอาตัวอักษรมาร้อยเรียงเข้าด้วยกันเป็นหน่วยคำในภาษาอังกฤษซึ่งเป็นกระบวนการทำงานของการทำความเข้าใจสิ่งที่อ่าน นอกจากนี้ ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลทดลองเพียง 10 สัปดาห์อาจสั้นเกินไปในการพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์ให้ได้ผลดีขึ้นอย่างชัดเจน

3. ทศนคติของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบบผสมผสาน

ผู้วิจัยได้ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์การใช้บริบทการวิเคราะห์โครงสร้างคำ การใช้พจนานุกรม และการจดบันทึกคำศัพท์ หลังการทดลอง ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการใช้กลยุทธ์แบบผสมผสาน จำนวน 9 ข้อ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การแปลผล คือ คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึงเห็นด้วยมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึงเห็นด้วยมาก คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึงเห็นด้วยปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึงเห็นด้วยน้อย และคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึงเห็นด้วยน้อยที่สุด ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงว่านักศึกษามีความคิดเห็นที่ดีต่อการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบบผสมผสาน โดยคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามทั้งหมดมีค่าเท่ากับ 4.18 ซึ่งอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก หมายถึงนักศึกษาเห็นว่าการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบบผสมผสานมีประโยชน์ทำให้การเดาความหมายของคำศัพท์ถูกต้องมากขึ้นเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านและทำให้เข้าใจบทความดีขึ้น ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3

ผลความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์แบบผสมผสาน

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น	
		ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1	การเรียนการสอนส่งเสริมให้ท่านใช้กลยุทธ์ต่างๆ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์	4.43	มากที่สุด
2	การเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์ต่างๆ ทำให้บทเรียนสนุกสนาน น่าสนใจ และมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นๆ ในห้องเรียนมากขึ้น	4.04	มาก
3	การเรียนการสอนด้วยกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อรู้ความหมายของคำศัพท์สอดคล้องกับความต้องการของท่าน	4.25	มากที่สุด
4	การเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์การเดาความหมายคำศัพท์ ช่วยให้ท่านสามารถพัฒนาด้านคำศัพท์ และอ่านบทอ่านได้เร็วขึ้น	4.21	มากที่สุด
5	เมื่อท่านสามารถเดาความหมายของคำศัพท์ได้ถูกต้อง ทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านมากขึ้น	4.25	มากที่สุด
6	ท่านสามารถใช้กลยุทธ์การเดาความหมายคำศัพท์จากการวิเคราะห์โครงสร้างคำและบริบทในการศึกษาค้นคว้าในระดับที่สูงขึ้นได้	4.07	มาก
7	กลยุทธ์การเดาความหมายคำศัพท์จากการวิเคราะห์โครงสร้างคำและบริบทมีประโยชน์ต่อการพัฒนาคำศัพท์	4.46	มากที่สุด
8	กลวิธีการหาความหมายคำศัพท์จากการใช้พจนานุกรมมีประโยชน์ต่อการพัฒนาคำศัพท์	4.18	มาก
9	ท่านสามารถเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ได้มากขึ้นและเร็วขึ้นจากการจดบันทึกคำศัพท์ใหม่	3.71	มาก
รวมค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามความคิดเห็นเท่ากับ		4.18	มาก

4. พฤติกรรมการเรียนขณะที่ใช้กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบบผสมผสาน

จากการสังเกตนักศึกษาที่มีความกระตือรือร้น และตั้งใจเรียนกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์แบบผสมผสาน การวิเคราะห์โครงสร้างคำและบริบท ช่วยลดเวลาการเปิดหาคำศัพท์ในพจนานุกรม ช่วยให้อ่านได้เร็วขึ้น และรู้ความหมายของคำศัพท์ตรงกับบริบท แต่นักศึกษาจำนวนหนึ่งซึ่งมีความสามารถด้านภาษาอังกฤษในระดับต่ำยังไม่สามารถเดาความหมายของคำศัพท์จากรากศัพท์ได้เพราะความหมายของรากศัพท์ค่อนข้างยากและสลับซับซ้อนเนื่องจากเป็น

คำศัพท์เชิงวิชาการ เมื่อใช้การหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรม พบว่า นักศึกษาช่วยกันค้นหาคำตอบแบบฝึกหัดที่แจกให้ และพยายามหาที่มาของ คำศัพท์ มีการช่วยเหลือกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม หลังจากการใช้กลยุทธ์การหา ความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรมแล้ว นักศึกษาบางคนได้จัดบันทึกคำศัพท์ ใหม่ๆ ให้เข้ากับกลุ่มที่รู้ความหมายแล้ว เพราะเป็นกลยุทธ์ที่จะช่วยเพิ่มพูน คำศัพท์ และจำคำศัพท์เป็นกลุ่มตามความหมาย

อภิปรายผล

การศึกษาผลการใช้กลยุทธ์แบบผสมผสานเพื่อพัฒนาความสามารถ ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้วิจัยมีข้อสังเกตที่เกี่ยวข้องกับการสอนคำศัพท์ว่า การใช้กลยุทธ์แบบผสมผสาน ทุกแบบไม่ได้ส่งผลให้นักศึกษาพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์เพิ่มมากขึ้นอย่าง มีนัยสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากระยะเวลาในการสอนแต่ละกลยุทธ์น้อยเกินไป อีกทั้ง ความสามารถด้านคำศัพท์และการอ่านของนักศึกษาอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำจึง ต้องใช้เวลาในการเรียนการสอนมากขึ้น นอกจากนี้แม้นักศึกษามีความคิดเห็น เชิงบวกจากการตอบแบบสอบถาม มีความตั้งใจเรียนและร่วมกิจกรรมต่างๆ แต่ ไม่ส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าร้อยละ 50 เนื่องจากนักศึกษามี ข้อจำกัดในความสามารถด้านการอ่านจึงทำให้วิเคราะห์คำศัพท์เชิงวิชาการใน แบบทดสอบได้ไม่มากและไม่ถูกต้อง รวมทั้งนักศึกษบางคนขาดการทบทวน คำศัพท์อย่างสม่ำเสมอจึงทำให้คะแนนหลังการทดลองในภาพรวมไม่ได้ดีขึ้นอย่าง เห็นได้ชัด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการใช้พจนานุกรมเพื่อค้นหาความหมาย ของคำศัพท์ที่ไม่รู้ นักศึกษาเห็นว่า การใช้พจนานุกรมมีประโยชน์ต่อการพัฒนา คำศัพท์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ซึ่งอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก แม้นักศึกษามี ความคิดเห็นเชิงบวกต่อการใช้พจนานุกรม แต่คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น การใช้พจนานุกรมไม่ช่วยพัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ เพราะนักศึกษาอาจหาความหมายของคำที่มีหลายความหมายได้ไม่ถูกต้อง ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Fitzpatrick & Ruscica (1997) ที่กล่าวถึงการ ใช้ พจนานุกรมว่าเป็นวิธีหนึ่งที่ใช้หาความหมายของคำ แต่ทำให้ผู้อ่านต้องหยุดอ่าน และอาจเลือกความหมายของคำที่มีหลายความหมายได้ไม่ถูกต้อง ส่วนการจด บันทึกคำศัพท์พร้อมกับจัดประเภทของคำศัพท์ใหม่ นักศึกษาให้ความเห็นว่า

ช่วยให้เรียนรู้ทั้งความหมายและหน้าที่ของคำศัพท์ได้มากขึ้นและเร็วขึ้นจากการจดบันทึกคำศัพท์ใหม่ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 ซึ่งอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเช่นเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์แบบผสมผสาน นักศึกษาให้ความเห็นว่า นักศึกษาสามารถใช้กลยุทธ์การเดาความหมายคำศัพท์จากการใช้บริบทและการวิเคราะห์โครงสร้างคำช่วยเดาความหมายของคำศัพท์ได้จริง ทำให้อ่านบทอ่านได้เร็วขึ้น ช่วยในการพัฒนาการอ่านให้มีประสิทธิภาพ และช่วยให้สามารถศึกษาค้นคว้าในระดับที่สูงขึ้นได้ โดยแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาต่อกลยุทธ์ทั้งสองแบบมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 และ 4.46 ซึ่งอยู่ในระดับเห็นด้วยมากและมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นผลมาจากการเดาความหมายของคำศัพท์ได้ถูกต้อง ทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Klein (1990), Koivo (1990) และ Wenden (1991) ที่พบว่า ผู้เรียนที่มีทัศนคติในการอ่านดีจะมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้น

สรุป

จากผลการศึกษาผลการใช้กลยุทธ์แบบผสมผสานเพื่อพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า แม้การใช้กลยุทธ์แบบผสมผสานทุกแบบไม่ส่งผลในการพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์ให้สูงขึ้นมาก แต่การวิเคราะห์โครงสร้างคำและการใช้บริบทยังเป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านคำศัพท์ได้ดีขึ้น โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ภาษาอังกฤษในด้านทักษะการอ่าน ผู้สอนควรเลือกเนื้อหาหรือบทอ่านที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน ควรมีการสอนโครงสร้างคำทุกประเภทหรือบริบทหลากหลายชนิดในเนื้อหา เพราะผู้เรียนจะได้มีโอกาสใช้กลยุทธ์ทั้งสองแบบในการเดาความหมายของคำศัพท์ร่วมกัน ฝึกทำแบบฝึกเกี่ยวกับการอ่านเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาคำศัพท์และความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ควรเน้นสอนการใช้พจนานุกรมให้มากขึ้นเพื่อช่วยหาความหมายคำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง การใช้พจนานุกรมจะช่วยแก้ปัญหาการเรียนรู้อ่านคำศัพท์ให้กับผู้เรียนที่มีความสามารถน้อยได้ในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะเมื่อพบคำศัพท์ยากและไม่สามารถเดาคำศัพท์ได้จากบริบท ควรเน้นสอนการหาหน้าที่ของคำ หาความหมายของคำ

เมื่อคำนั้นปรากฏในประโยค เพราะคำศัพท์บางคำมีความหมายมากกว่าหนึ่ง ความหมายในบริบทที่แตกต่างกันเพื่อบอกความหมายได้อย่างถูกต้อง

เมื่อผู้เรียนเข้าใจการใช้พจนานุกรมแล้ว ควรให้ผู้เรียนจดบันทึก คำศัพท์ใหม่อย่างเป็นระบบและทำอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดการเรียนรู้คำศัพท์ อย่างถาวรและยั่งยืนในการจำคำศัพท์ ควรจดบันทึกคำศัพท์อย่างจริงจังเพื่อสามารถ จำคำศัพท์ได้ในระยะยาว นอกจากนี้สิ่งที่มีความสำคัญเช่นเดียวกับการจดบันทึก คำศัพท์คำเดียวคือ ควรเน้นการฝึกจดจำคำศัพท์เป็นกลุ่มคำที่ปรากฏรวม (Collocations) เพราะกลุ่มคำศัพท์ที่ใช้ร่วมกับคำศัพท์เหล่านั้นมีมากมาย ดังนั้น การรู้คำปรากฏรวมจะช่วยให้สามารถแต่งประโยคได้ถูกต้องและใช้ภาษาได้ ใกล้เคียงเจ้าของภาษายิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับพจนานุกรม “The Oxford Companion to the English Language” ปี 1992 ได้ระบุความสำคัญของ Collocation ไว้ว่า Collocation เป็นพื้นฐานของภาษาที่ผู้ศึกษาจำเป็นต้อง เรียนรู้ถึงความละเอียดอ่อนของมัน เพราะความผิดพลาดในการจัดเรียงคำใน การเขียนภาษาอังกฤษจะเป็นเครื่องบ่งชี้ที่สำคัญถึงความเป็นคนต่างชาติ สิ่ง สำคัญที่สุดคือ การศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ให้ เหมาะสมกับแต่ละวิชาหรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้และผู้เรียนต้องมีความตั้งใจจริง ในการพัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- เรวดี หิรัญ. (2537). สอนอย่างไรเด็กจึงจะอ่านภาษาอังกฤษให้เข้าใจ. ใน **แนวคิดและเทคนิควิธีการสอน ภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลลภา บุญอนันตบุตร. (2547). **ผลการใช้ยุทธวิธีการเดาความหมายคำศัพท์ ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพระหฤทัย คอนแวนต์**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิทยาลัยศรีนครินทร.
- สมุทรา เข็นเขาวนิช. (2540). **เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ**. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุนิจ ตันทวีบูลย์. (2543). **อ่านอังกฤษให้สัมผัสผล**. กรุงเทพฯ: คณะอักษร ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุรัชย์ ปิยานุกุล. (2536). ผลของการใช้กลวิธีชี้้นำการคิดในการอ่าน ที่มีต่อ ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โสภิตา เสรีสุชาติ. (2544). การศึกษากลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน ในโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อัจฉรา วงศ์ไธธร. (2539). การทดสอบและประเมินผลการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา วิมลเกียรติ. (2547). การพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาของ นักเรียนโดยวิธีแบบร่วมมือประเภทการค้นคว้าในกลุ่ม. สารนิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ภาษาอังกฤษ

- Coady, J., & Huckin, T. (1999). Incidental vocabulary acquisition in a second language. *Second Language Acquisition, 21* (2), 181-193.
- Coxhead, A. (2000). A new academic word list. *TESOL Quarterly, 34*, 213-238.
- Decarrico. (2001). Vocabulary learning and teaching. In Marianne Celce-Murcia (Ed.) *Teaching English as a Second Language*. Boston: Heinle and Heinle.
- Fitzpatrick, C. H. & Ruscica, M. B. (1997). *Reading Passage*. Boston: Houghton Mifflin.
- Gallagher, N. (1999). *Key to the TOEFL test clues to meaning*. New York: Macmillan.
- Grabe, W. (2009). *Reading in a second language: Moving from theory to practice*. Cambridge: Cambridge University press.
- Grace, C. A. (1995). *Beginning vocabulary learning: Translation in context*. Unpublished doctoral dissertation, The University

- of Arizona, Tucson, Arizona.
- Gu, Y. (2003). Learning and teaching English in the Chinese context, **A special issue of Asian Journal of English Language Teaching Vol. 12.**
- Herman, P.A., & Weaver, R. (1988). **Contextual strategies for learning word meanings: Middle grade students Look In, Look Out.** Paper presented at the annual meeting of the National Reading Conference. Tucson. AZ.
- Klein, W. (1990). **Second language acquisition.** London: Cambridge University Press.
- Koivo, A. P. (1990, February). **The relationship of student perceptions of study habits and attitudes based on differences in sex, grade, and academic achievement.** Dissertation Abstracts International. 43, 2624 A.
- Krashen, S. (1989). We acquire vocabulary and spelling by reading: additional evidence for the input hypothesis. **The Modern Language Journal, 73 (4), 440-464.**
- Lewis, M. (1998). **Implementing the lexical approach: Putting theory into practice.** Hove, England: Language Teaching Publications.
- McArthur, B. T. & McArthur, F. (1992). **The Oxford companion to the English language.** Oxford: Oxford University Press.
- McCarthy, M. (1992). **Vocabulary.** Hong Kong: Oxford University Press.
- Meara, Paul. (1996). The classical research in vocabulary acquisition. Clevedon: **Multilingual Matters, 27-40.**
- Nagy, W.E., Herman, P.A. & Anderson, R.C. (1985). Learning words from context. **Reading Research Quarterly, 20 (2), 233-253.**
- Nation, I.S.P. (1990). **Teaching and Learning Vocabulary.**

Massachusetts: Newbury House.

Schmitt, N. (1998). Review article: Instructed second language vocabulary learning. *Language Teaching Research*, 12, 329-363.

Swisher, K.E. (1989). Systematic vocabulary instruction through morphological analysis with post secondary students. *Dissertation Abstracts International*, 49.

Thornbury, S. (2002). *How to teach vocabulary*. England: Pearson Education Limited.

Wenden, A. (1991). *Learner Strategies for Learner Autonomy*. London: Prentice Hall International.

Wiener, H. S., & Bazerman, C. (1998). *Reading skills handbook*. Boston: Houghton Mifflin.

สุพัตรา วชิระเจริญวงศ์ เป็นอาจารย์ประจำสถาบันภาษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีประสบการณ์สอนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานและวิชาภาษาอังกฤษเฉพาะทาง (English for Specific Purposes) เป็นระยะเวลา 15 ปี ปัจจุบันมีผลงานตำราที่ได้รับการตีพิมพ์คือ ภาษาอังกฤษเพื่อนักสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา มีความสนใจงานวิจัยด้านทักษะการอ่าน ภาษาอังกฤษ การสอนคำศัพท์ และภาษาอังกฤษเฉพาะทาง

